

แบบรายงานการอบรม
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่ ๑๖ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

ข้าพเจ้า นางสาวรัตยา จรสมาน **ตำแหน่ง** ผู้ช่วยปฏิบัติงานบริหาร

สังกัดฝ่าย ฝ่ายบริการสารสนเทศและนวัตกรรมการเรียนรู้

เข้ารับการอบรมเรื่อง โครงการเสวนาออนไลน์ Librarian and Generative AI “ผู้ช่วยสมองไว ให้เธอช่วยอะไรดี”

จัดโดย สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานที่ สัมมนาผ่าน Zoom Meeting

วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.

งบประมาณ/ค่าใช้จ่าย .....-..... บาท

สรุปเนื้อหาการอบรม

Librarian and Generative AI ผู้ช่วยสมองไว ให้ช่วยอะไรดี AI คืออะไร AI (Artificial Intelligence) หรือ ปัญญาประดิษฐ์ คือระบบคอมพิวเตอร์ที่ทำงานเหมือนว่ามีความคิดหรือปัญญาที่คล้ายกับมนุษย์

AI ยุคแรก: ทำงานตามอัลกอริทึมหรือกฎตายตัว ถ้าจะเปลี่ยนต้องแก้โปรแกรม AI ยุคใหม่: สามารถเรียนรู้จากข้อมูลและปรับปรุงการทำงานตามข้อมูลใหม่ ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ AI ในปัจจุบัน คือ อ่านลายมือเขียน รับคำสั่งทางเสียง รู้จำใบหน้า ตกแต่งภาพ จัดกลุ่มลูกค้า แนะนำสินค้า ระบบนำทาง พยากรณ์อากาศ ทำนายราคาหุ้น แปลภาษา แชทบอท วินิจฉัยโรค รถยนต์ไร้คนขับ หุ่นยนต์

GENERATIVE AI คืออะไร ๑. AI ที่สามารถสร้างข้อมูลใหม่ (text, audio, image, video) โดยเรียนรู้จากข้อมูลที่มีอยู่แล้ว ๒. กระบวนการเรียนรู้จากข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เรียกว่า training ซึ่งจะได้ผลลัพธ์เรียกว่า generative model ๓. เมื่อโปรแกรม AI ได้รับคำสั่ง หรือ prompt มันจะใช้โมเดลในการสร้างผลลัพธ์ที่น่าจะสอดคล้องกับคำสั่งมากที่สุด

งานห้องสมุดที่น่าจะใช้ AI ได้ ๑. สืบค้นเอกสาร สืบค้นเอกสารโดยใช้ภาษาธรรมชาติ สืบค้นเอกสารที่คล้ายกัน ๒. แนะนำหนังสือ บทความ เฉพาะบุคคล หรือกลุ่มผู้ใช้ ๓. จัดหมวดหมู่ สรุปความสำคัญ จัดหมวดหมู่หนังสือ ๔. แชทบอท ช่วยหาข้อมูล ตอบคำถาม ให้คำแนะนำ รับข้อร้องเรียน ๕. เตรียมเอกสาร แปลภาษา ตรวจแก้เอกสาร ช่วยเขียนเอกสาร ช่วยเขียนโปรแกรม ๖. Annotation วิเคราะห์ภาพหรือวิดีโอว่าเป็นภาพหรือเหตุการณ์อะไรเพื่อใช้ในการสืบค้น ๗. OCR แปลงสิ่งตีพิมพ์ที่ถูก scan ให้เป็น text ทำให้สืบค้นและคัดลอกได้ ๘. ผลิตสื่อ สร้าง presentation สร้าง audio book สร้าง VDO content ตัดต่อวิดีโอ

เข้าใจการทำงานของ Generative AI เพื่อการใช้งานอย่างรู้เท่าทัน ข้อมูลที่ใช้ฝึกสอนอาจจะไม่ทันสมัย ข้อมูลที่ใช้ฝึกสอนอาจผิด หรือมี bias ข้อมูลที่ใช้ฝึกสอนอาจละเมิดลิขสิทธิ์ หรือความเป็นส่วนตัว Gen-AI ไม่ใช่ฐานข้อมูล ข้อมูลไม่ได้ถูกจำตรงๆ แต่ถูกย่อยเก็บใน neural network Gen-AI ไม่เก่งเรื่องการคำนวณหรือคิดตามหลังเหตุผล Gen-AI อาจให้ผลลัพธ์ผิดๆ (อย่างมั่นใจ)

ทัศนคติต่อ AI ด้าน Overestimate ประเมินค่าสูงไปว่า AI ทำได้ทุกอย่าง AI ทำงานถูกต้องเสมอ AI ไม่มีอคติ AI จะครองโลก ด้าน Underestimate ประเมินค่าต่ำไปว่า AI ทำไม่ได้ทุกอย่าง AI ทำผิดอยู่เรื่อย AI ไม่มีความสร้างสรรค์ AI แทนที่คนไม่ได้

ผลกระทบของ AI ข้อดี คือ ฉลาด มีข้อมูลมาก ลดภาระการทำงาน มนุษย์ได้ไปทำอย่างอื่น ข้อเสีย คือ ขาดความเป็นมนุษย์ มีค่าใช้จ่าย มนุษย์ต้องไปทำอย่างอื่น

ห้องสมุด กับ AI ต้องเรียนรู้และเข้าใจ ใช้ประโยชน์ ปรับปรุงบริการ ให้คำแนะนำ

เครื่องมือ AI Chatbots โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือปัญญาประดิษฐ์ ที่สร้างขึ้นเพื่อดูแลการสนทนาของผู้ใช้ ทั้งในรูปแบบตัวอักษร (Text) เสียง (Speech) แบบ Real-Time โดยใช้เทคโนโลยี Artificial Intelligent (AI) ที่ถูกพัฒนาขึ้น ให้มีบทบาทในการตอบกลับการสนทนาแบบอัตโนมัติผ่าน Messaging

Application เสมือนการโต้ตอบของคนจริงๆ

- AI-integrated applications การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในฟังก์ชันและช่องทางการตลาดต่างๆ ผสมผสานกันอย่างลงตัวเพื่อสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดที่สอดคล้องและขับเคลื่อนด้วยข้อมูล แอปพลิเคชันแบบผสมผสานเหล่านี้ใช้ประโยชน์จาก AI ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้กระบวนการเป็นอัตโนมัติ ปรับแต่งเนื้อหาส่วนบุคคล และปรับปรุงประสบการณ์โดยรวมของลูกค้า แอปพลิเคชันแบบบูรณาการที่รวมเทคโนโลยีต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันอยู่ในระบบที่มีอยู่ทั่วไป และช่วยเพิ่มประสบการณ์ผู้ใช้ ตัวอย่างเช่น ช่วยในการวางแผนโฆษณาที่เกี่ยวข้อง โดยการใช้อัลกอริทึมการเรียนรู้ของเครื่องภายในแพลตฟอร์มโฆษณา เป็นต้น

- Plug-ins โปรแกรมเสริมชนิดหนึ่ง ที่จะเพิ่มความสามารถให้กับโปรแกรมหลัก ซึ่งเราจะติดตั้งเพื่อใช้งาน หรือไม่ติดตั้งก็ได้ โดย Plugin ถูกออกแบบให้มีความสามารถเฉพาะอย่าง ซึ่งเป็นความสามารถเสริมที่ช่วยให้โปรแกรมหลักทำงานได้ดีขึ้น เช่น ช่วยเพิ่มลูกเล่นต่างๆ ให้โปรแกรมหลัก หรือเพิ่มความสามารถพิเศษบางให้โปรแกรมหลัก

- API ย่อมาจาก “Application Program Interface” (ส่วนต่อประสานโปรแกรมประยุกต์) ในบริบทของ API คำว่า “Application” หมายถึงทุกซอฟต์แวร์ที่มีฟังก์ชันชัดเจน ส่วน “Interface” อาจถือเป็นสัญญาบริการระหว่างสองแอปพลิเคชัน ซึ่งสัญญานี้จะกำหนดวิธีที่ทั้งสองสื่อสารกันโดยใช้คำขอและการตอบกลับ เอกสารประกอบ API มีข้อมูลเกี่ยวกับวิธีที่นักพัฒนาจัดโครงสร้างคำขอและการตอบกลับเหล่านั้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง AI และ Generative AI มากยิ่งขึ้น
๒. เข้ามาช่วยในเรื่องของการอำนวยความสะดวกในการเข้าใช้สารสนเทศด้วยตัวเองได้ง่ายขึ้น
๓. ช่วยแบ่งเบาการทำงานของบรรณรักษ์ในห้องสมุด
๔. นำมาช่วยจัดการข้อมูลหรือทำหน้าที่แทนบรรณรักษ์ในบางเรื่อง เช่น การช่วยตอบคำถามก็อาจจะเอา AI มาจัดการในเรื่องของการตอบคำถามอัตโนมัติหรือพวกคำถามพื้นฐาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....
(นางสาวรัตยา จรสมาน)
ผู้รายงาน

(ลงชื่อ).....
(นางวงเดือน เจริญ)
ผู้รักษาการหัวหน้าฝ่ายฯ

ทราบ
(นายเหมรัมย์ วชิรหัตถพงศ์)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

